
THẾ ĐA CỰC MỚI CHO CHÍNH TRỊ ĐỊA DỮ TOÀN CẦU

Khuất Phong Nguyễn Đình
Phùng

Tuần lễ vừa qua, trong buổi hội nghị quốc tế về chính sách an ninh toàn cầu tại Munich, Tổng Thống Putin của Nga đã lên tiếng đá kích nặng nề Hoa Kỳ là đã ý sức mạnh quân sự để đưa thế giới vào vực thẳm của những tranh chấp trường kỳ và thường trực. Bài diễn văn của Putin này là dấu hiệu rõ ràng nhất Putin đã đưa Nga đi vào con đường trái ngược, nếu không nói là thù nghịch với Hoa Kỳ trên địa bàn chính trị địa dư của toàn cầu.

Putin tố cáo Hoa Kỳ đã đi ngoài giới hạn, tự cho mình ở thế đơn cực thống trị thế giới, xâm lấn mọi quốc gia khác trên mọi lãnh vực và gây tai hại cho toàn cầu, kể cả cho chính Hoa Kỳ! Đây là những chỉ trích nặng nhất của Putin nhắm vào Hoa Kỳ và đã được mọi người cho rằng Putin muốn gây một cuộc chiến tranh lạnh thứ hai, tuy Bộ trưởng Quốc Phòng Gates, có mặt trong buổi hội nghị hôm đó, đã tìm cách làm giảm thiểu căng thẳng, trả lời cho báo chí là "chỉ một cuộc chiến tranh lạnh là đã quá đủ rồi!".

Tuy chính quyền Bush tìm cách coi nhẹ biến cố này, việc Putin công khai ra mặt sát Hoa Kỳ không còn kiêng nể gì, được xem như đây là một sự trở lại chính thức của Nga đảm nhiệm vai trò siêu cường quốc đối đầu với Hoa Kỳ trên địa bàn quốc tế. Thực sự Nga trong hai thập niên qua đã ngậm đắng nuốt cay vì bị Hoa Kỳ trấn áp và đè nén trên mọi lãnh vực kể từ khi đế quốc Xô Viết sụp đổ. Đau đớn nhất là bị tổ chức Liên Phòng Bắc Đại Tây Dương NATO đã chiêu dụ các chú hầu cũ gia nhập như các xứ của tổ chức Warsaw cũ, các xứ vùng Baltic như Lithuania, Estonia.... Gần đây nhất NATO lại còn muốn dẫn dụ cả Georgia, Ukraine được coi như cửa ngõ của Nga tham dự vào NATO, gây ra nghi kỵ và uất ức nặng nề cho chính phủ của Putin.

Chính quyền Bush mặc dù ngoài mặt ve vuốt Putin, Bush đã gọi Putin là bạn mình, đã nhìn vào đáy mắt Putin và coi Putin là người thân

thiết(!), nhưng trên thực tế vẫn đeo đuổi chính sách ngăn chặn Nga. Bằng chứng là gần đây Hoa Kỳ dự định chương trình thiết lập hệ thống phòng thủ hỏa tiễn liên lục địa ngay trên phần đất Đông Âu là Ba Lan và Tiệp Khắc, đã làm giới chức quốc phòng Nga hoảng sợ, coi đây là hành động khiêu khích! Putin trong cuộc hội nghị tại Munich đã nhắc lại về chủ thuyết cùng tự hủy diệt (mutual assured destruction) của thời chiến tranh lạnh trước kia như một hình thức bảo đảm được hòa bình cho toàn cầu. Nay nếu Hoa Kỳ thành công trong việc thiết lập những hệ thống phòng thủ bắn rớt được những hỏa tiễn liên lục địa gần đầu đạn nguyên tử, không cho lọt vào không phận Hoa Kỳ, thế thắng bằng về chiến lược này đã mất đi và gây ra căng thẳng nguy hiểm cho hoà bình thế giới hơn.

Như thế chính quyền Nga rất sợ chương trình phòng thủ này của Hoa Kỳ. Gần đây một tướng lãnh cao cấp của quân lực Nga đã tuyên bố Nga có thể sẽ rút lui khỏi thỏa ước hạn chế vũ khí nguyên tử đã được Tổng Thống Reagan và Gorbachev ký kết năm 1987. Đây là dấu hiệu cho thấy Nga sẵn sàng đương đầu với Hoa Kỳ, không để bị Hoa Kỳ lấn áp như thời của Tổng Thống Yeltsin trước kia! Đối với Putin, thập niên 90's dưới chính quyền Yeltsin, đã là thời gian nhục nhã và thê thảm nhất cho Nga, cần phải được rửa sạch rửa mặt, không thể để bị khinh khi coi thường như trước.

Lý do tại sao hiện nay Nga có thể mạnh dạn theo đuổi chương trình tái tạo lại địa vị siêu cường cũ và Putin ra mặt chống đối Hoa Kỳ như thế? Câu trả lời có thể tóm gọn trong hai chữ: năng lượng! Vì hiện nay với giá dầu hỏa tăng cao đã làm Nga hồi phục kinh tế, kể từ năm 1999 khi Putin lên nắm chức Tổng Thống. Với giá dầu vọt nhanh hơn nữa do cuộc chiến Iraq, Nga đã hưởng lợi nhiều. Vì Nga hiện có thể coi như một đế quốc về năng lượng, hơn 25% dự trữ của thế giới về hơi đốt nằm tại Nga, 6% dự trữ dầu hỏa trên toàn cầu do Nga kiểm soát, chỉ sau có Saudi Arabia và 17% mỏ than đá của thế giới nằm trên phần đất Nga. Âu

Châu bị Nga kiểm soát về năng lượng, không kể Đông Âu hoàn toàn lệ thuộc vào Nga về năng lượng, Tây Âu cũng bị khống chế. Như Đức nhập cảng 2/5 lượng khí đốt từ Nga. Và khi ông dẫn hơi đốt xuyên Tây Bá Lợi Á của Nga hoàn tất, Tây Âu mua thẳng từ Nga sẽ còn lệ thuộc về năng lượng vào Nga nhiều hơn nữa.

Thực sự các sử gia hiện nay đã coi sự sụp đổ của Xô Viết hai thập niên trước có nguyên nhân chính yếu là vì giá dầu hỏa quá thấp kể từ năm 1986 đến cuối thập niên 90's. Stephen Kotkin, sử gia tại đại học Princeton cho rằng kinh tế Xô Viết đã suy sụp từ thập niên 70's nhưng chính quyền cộng sản giữ vững được vì khủng hoảng sản phẩm hòa trong thập niên đó làm giá dầu tăng đem lại lợi tức cao giữ vững cho chế độ. Khi giá dầu xuống dưới 20 Mỹ Kim một thùng vào năm 1986, chính quyền cộng sản không thể dùng lợi tức do dầu hỏa để củng cố quyền hành nữa, đem lại sụp đổ cho chế độ. Nước Nga đi vào giai đoạn khủng hoảng và hỗn loạn nhất trong nhiệm kỳ hai của Yeltsin khi giá dầu xuống đến 11 Mỹ Kim một thùng!

Sau khi Putin lên nắm chính quyền vào năm 1999, giá dầu ổn định trở lại và kinh tế Nga hồi phục. Với giá dầu cao vọt hiện nay, Nga khôi phục lại phần nào địa vị siêu cường chính nhờ việc kiểm soát năng lượng và Nga tìm đủ cách để giữ giá dầu hỏa cao, không để cho nguồn lợi tức và ưu thế về chính trị này suy sụp như trước. Điều này cho thấy Nga không muốn cho Hoa Kỳ có dịp để rút chân ra khỏi bãi lầy tại Iraq và giữ cho tình hình Trung Đông căng thẳng và hỗn loạn giúp giá dầu cao phù hợp với quyền lợi quốc gia của Nga!

Đây là lý do tại sao gần đây Nga đã cung cấp và bán vũ khí cho các quốc gia thù nghịch với Hoa Kỳ như Syria, Venezuela và đặc biệt là ào ạt yểm trợ cho Iran! Tháng 1/2007 vừa qua Nga cung cấp cho Iran các dàn hỏa tiễn phòng không TOR-M1 trị giá 700 triệu Mỹ Kim nhằm bảo vệ Iran trước đe dọa Hoa Kỳ có thể tấn công xứ này. Nga cũng kỳ đà cản mũi việc Liên Hiệp Quốc đòi chế tài Iran trong việc ngăn chặn xứ

này phát triển vũ khí nguyên tử. Thực sự Nga muốn Iran có bom nguyên tử để gây hỗn loạn hơn nữa và cầm chân Hoa Kỳ tại vùng Trung Đông. Bằng chứng là Nga đang xây cho Iran một lò nguyên tử tại vùng Bushehr và Nga đã ký kết để xây cho Iran thêm 6 lò nguyên tử khác trên toàn cõi Iran! Dĩ nhiên Nga và Iran đều nói các lò nguyên tử này là để dùng nguyên tử năng cho dân sự nhưng thực tế nhiều phần sẽ là cung cấp kỹ thuật và nhiên liệu để Iran hoàn tất việc chế bom nguyên tử!

Tất cả những hoạt động này của Nga trong thời gian gần đây, lợi dụng Hoa Kỳ bị trói chân và sa lầy tại Iraq đã chúng tôi một cuộc chiến tranh lạnh thứ hai giữa Nga và Hoa Kỳ đã bắt đầu, dù bộ trưởng quốc phòng Robert Gates có phủ nhận đến đâu chăng nữa! Về phương diện chính trị, khi một nhân vật quan trọng như Gates cảm thấy cần phải tuyên bố "một cuộc chiến tranh lạnh đã quá đủ", điều đó thường có nghĩa là cuộc chiến tranh lạnh thứ hai đã bắt đầu và đang tiếp diễn! Và khi Putin lên tiếng đả kích Hoa Kỳ đã đi ra ngoài giới hạn, cậy mình là siêu cường quốc độc nhất ở thế đơn cực, điều đó có nghĩa Putin đã cảm thấy Nga đã có đủ thực lực để trở lại được địa vị siêu cường trước đây và tự tạo lại một cực khác để đối chọi với Hoa Kỳ.

Song song với sự vùng dậy của Nga, Trung Hoa hiện cũng mang tham vọng trở thành một cực khác trong thế đa cực trên địa bàn chính trị địa dư của tương lai. Cũng như Nga trở lại bằng hồi phục kinh tế và nhờ kiểm soát về năng lượng, Trung Hoa nháy lên hàng cường quốc nhờ phát triển kinh tế và hiện đang trở thành chủ nhân ông cho Hoa Kỳ vay nợ do việc giữ công khổ phiếu của Hoa Kỳ hàng 500 tỷ Mỹ Kim và chênh lệch cán cân mậu dịch nặng nề với Hoa Kỳ. Trung Hoa cũng đang chạy đua với Hoa Kỳ về quân sự và gia tăng chi tiêu quốc phòng tối đa. Việc phát triển vũ khí không gian như vụ dùng hỏa tiễn để bắn hạ vệ tinh nhân tạo tháng trước cũng nằm trên con đường này của Trung Hoa để tự tạo cho mình một

cực khác trong thế đa cực chống chọi với Hoa Kỳ.

Điều này cho thấy Trung Hoa sẽ hành xử theo quyền lợi của mình để giữ cho Hoa Kỳ tiếp tục bị kẹt cứng tại Iraq cũng như đi sâu thêm trong việc tranh chấp với Iran. Trung Hoa đã ký kết về năng lượng với Iran và sẽ ngấm yếm trợ để Iran thực hiện được tham vọng chế bom nguyên tử của mình! Đối với Trung Hoa, càng nhiều quốc gia có vũ khí nguyên tử, Hoa Kỳ phải lo đối phó khắp nơi sẽ ít để ý đến chiến lược kiềm tỏa Trung Hoa hơn và Trung Hoa có thời gian để chạy đua về quân sự và thực sự trở thành một cực khác ngang hàng mọi mặt với Hoa Kỳ.

Như vậy trong tương lai thế địa dư chính trị toàn cầu sẽ là thế đa cực tam giác với Hoa Kỳ, Nga và Trung Hoa ở ba cực chính. Các cực phụ khác sẽ là Tây Âu, Nhật Bản và Ấn Độ, giữ vai trò thứ yếu hơn và ở thế hậu thuẫn với Hoa Kỳ. Hoa Kỳ trong tương lai sẽ đi vào suy thoái về kinh tế do thâm thủng nặng nề về ngân sách, mậu dịch và đồng Mỹ Kim bị đồng euro thay thế trong vai trò lãnh đạo. Cuộc chiến Iraq được dự trù sẽ làm Hoa Kỳ tổn phí 1 ngàn tỷ Mỹ Kim ở mức hiện nay và sẽ gia tăng hơn nữa nếu kéo dài thêm, sẽ làm Hoa Kỳ suy yếu hơn nữa trong tương lai. Về phương diện chính trị và quân sự, cuộc chiến Iraq đã làm Hoa Kỳ mất thế thượng phong chiếm giữ thế đơn cực độc tôn gần 20 năm nay và nhiều phần sẽ làm thui chột tiềm năng của Hoa Kỳ hàng vài thập niên sau khi cuộc chiến chấm dứt.

Đây là lý do tại sao Nga và Trung Hoa hoan hỉ và hồ hởi nhìn Hoa Kỳ sa lầy không lối thoát tại Iraq. Vì Iraq là cái mồi đánh dấu cho sự suy tàn của Hoa Kỳ trong thế kỷ thứ 21 mở đường cho sự hồi phục của Nga và sự thăng vọt của Trung Hoa trên địa bàn chính trị thế giới. Lịch sử sau này sẽ đánh dấu sự suy tàn này bằng một quyết định có tính cách định mệnh. Đó là quyết định tấn công Iraq của Tổng Thống George W Bush và nhóm Tân Bảo Thủ trong chính quyền của Bush, trong cuộc họp lịch sử tại Camp David sau ngày 9-11 năm 2001, đã và sẽ còn tiếp tục mang lại tai họa

cho Hoa Kỳ, cũng như cho cả vùng Trung Đông và toàn cầu triển miên trong tương lai.

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng
<http://www.nguyendinhphung.com>

m